OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE OLDEST SLOVENE DAILY IN OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MAY 12, 1948 ŠTEVILKA (NUMBER) 93

Wallace naslovil odprto pismo sovjetskemu premierju Stalinu

Predlaga tudi mere, da se konča z mrzlo vojno med Ameriko in Rusijo

NEW YORK, 11. maja — Predsedniški kandidat nove progresivne stranke Henry A. Wallace je danes naslovil sovjetskemu premierju Stalinu odprto pismo, s katerim apelira za takojšnjo akcijo tako s strani Rusije kot s strani Amerike, da se preneha z mrzlo vojno in svetu zagotovi stoletje miru.

Med ostalim je Wallace v svojem pismu predlagal, da dve glavni sili sveta podvzemeta korake za znižanje oboroževanja in za prepoved uporabe vseh metod masnega uničenja.

Wallace je izjavil, da je ves svet bil opogumljen vsled not ameriškega ambasadorja Bedell Smitha in sovjetskega zunanjega ministra Vjačeslava Molotova, katere noti sta bili razkriti danes.

"Tema notama", je rekel Wallace, "bi moral slediti odprti in popolnoma javni sestanek predstavnikov obeh dežel — Zedinjenih držav in Sovjetske zveze".

"Nobenega takšnega nesporazuma ali pa težav ni med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo, ki se jih lahko reši z vojno ali pa s strahom in nobenega nesoglasja ni, ki bi se ga ne moglo rešiti potom miroljubnih, nadepolnih pogajanj," pravi Wallace v svojem pismu.

Wallace predlaga mere za prenehanje mrzle vojne

Wallace je predlagal, da dve glavni sili na svetu podvzemeta sledeče korake za dokončanje mrzle vojne:

Splošno znižanje oboroževanja in prepoved vseh sredstev za masno uničenje.

Da se preneha s pošiljanjem orožja s strani katere koli države katerikoli drugi državi.

Svobodno potovanje državljanov, študentov in časnikarjev med obema in v obeh državah.

Obnovitev svobodne izmenjave znanstvenih informacij in znanstvenega materiala med obema državama.

Ponovna ustanovitev okrepljene organizacije UNRRA ali pa ustanovitev neke druge agencije Združenih narodov, ki bi delila mednarodno pomoč.

O ideološki tekmi med kapitalizmom in komunizmom

Wallace je v svojem pismu priporočal tudi takojšnjo ureditev vprašanja Nemčije in Japonske in umik iz obeh dežel vseh okupacijskih čet v teku enega leta. Dalje, da tako Zedinjene države kot Rusija umakneta čete iz Kine in Koreje, da se za Korejo ustanovi enotno vlado in da se Rusija in Amerika obvežeta, da nimata nobenih načrtov, ki bi prizadeli teritorialno integriteto katere koli države.

Predsedniški kandidat progresivne stranke je tudi rekel, da je ideološka tekma med kapitalizmom in komunizmom popolnoma druga stvar od nesporazumov med Sovjetsko zvezo in Zedinjenimi državami.

"Mnogi komunisti in kapitalisti so brez dvoma izrazili svoje prepričanje, da bo njih sistem brezpogojno dominiral na svetu. Toda to ne pomeni, da se Zedinjene države in Sovjetska zveza morata vpuščati v trajni konflikt."

Wallace je pozval Ameriko, naj takoj pripozna novo židovsko državo v Palestini, ki bo začela delovati v prihodnjih štirih dnevih. Rekel je, da se v Palestini nahaja "stisnjen problem" celega sveta.

Jutri bo Wallace odpotoval na 23-dnevno kampanjsko turo širom dežele do samega pacifiškega obrežja. Svoj prvi govor bo imel jutri večer (danes) v Detroitu.

Domače vesti

Zanimivo predavanje v SND na St. Clair Ave.

Danes zvečer ob 8. uri boste v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. govorilo o svojih vtisih iz Jugoslavije Mr. in Mrs. Donald Hesson (Marie Seton), ki slovita kot odlična predavatelja in pisatelja. Mr. Hesson bo govoril o socialnem delu v novi Jugoslaviji, njegova soproga pa o kulturnih vprašanjih. Po predavanju bodo prisotni imeli priliko zastavljati razna vprašanja.

Na programu bodo nastopili tudi pevci in pevke "Glasbene Matice" in "Zarje". Za ples in prosto zabavo, ki bo sledila, pa je preskrbljen izvrsten slovenski orkester. Vstopnine ni nobene.

Prireditev se vrši pod pokroviteljstvom angleško poslujočih društev SNPJ, SDZ, CFU, AFU in ostalih. Občinstvo je vabljeno, da se v velikem številu udeleži te važne kulturne prireditve.

Udova ustreljena

James Murphy, 47 let star kuhar v Crile veteranski bolnici, je včeraj dopoldne ustrelil 40-letno vdovo in mater dveh otrok Mrs. Lucille Brady, ki je bila zaposlena istotam kot pomočnica. Ženska mu je po dveletnem razmerju povedala, da več ne mara zanj, kar je Murphyja dovedlo do sklepa, da jo ubije. Dvojica se je 3. maja nahajala v uradu policijskega prosekutorja Vatro Grilla, ko se je Mrs. Brady pritožila, da ji Murphy grozi. Murphy se je takrat vedel čisto mirno in je brez ugovarjanja obljubil, da je ne bo nadlegoval, če ona tako želi.

Zadušnica

V četrtek zjutraj ob 8:15 uri se bo brala zadušnica za pokojnim Andrew Gerl ob peti obletnici njegove smrti, v cerkev sv. Kristine. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeleže.

Poškodovan pri delu

Pri delu v Cleveland Steel Barrel tovarni se je v soboto poškodoval John Brgoč, stanujoč na 10318 Reno Ave. Poškodbe je dobil na desni roki in odpeljan je bil v St. Luke's bolnišnico, kjer ga prijatelji lahko obiščejo med 2:30 in 3:30 popoldne ter od 7. do 8. zvečer.

Žalostna vest

Mrs. Mary Kletecki iz 1035 E. 169 St. je dobila poročilo iz Ville Platte, La., da je tam umrl stric George Žagar, p. d. Lavretov, doma iz Prezida pri Cabru. Star je bil 84 let. Naj mu bo ohranjen blag spomin!

GLEDE CARINE ZA POŠILJKE

Kot nam poroča Mr. August Kollander, je pred nekaj dnevi poslal brzojavko v Ljubljano za pojasnilo o carini na pakete, ki jih ameriški rojaki pošiljajo svojcem v staro domovino. Včeraj je prejel brzojavni odgovor, da se je uvedlo carino le na tri predmete, to je na novo blago, kavo in čaj. Po temu sodeč, so jedila in obnošena obleka še vedno prosta carine.

Predlog za sporazumljenje med Ameriko in Rusijo je povsod našel ugoden odmev

WASHINGTON, 11. maja—V Washingtonu se je danes manj govorilo o vojni in več o možnosti za mirno sporazumljenje z Rusijo kot kdaj koli prej v teku zadnjih mesecev.

Občutek, da se utegne v bližnji bodočnosti storiti kaj dejanskega za doseženje novega mednarodnega soglasja, je prevzel tudi druge narode na svetu.

Francoski ambasador se oglasil v državnem oddelku

Francoski ambasador Henry Bonnet je imel pol ure dolg govor z državnim tajnikom George C. Marshallom. Dejal je, da je prosil za pogovor, da bi zvedel, kakšne sugestije so bile dane od strani Rusije za novo konferenco velikih sil.

"Evropa bo pozdravila vse, karkoli bi utegnilo ustvariti nade za sporazumljenje in mir," je dejal Bonnet.

Javno zanimanje se je obrnilo od preklicane stavke železničarjev in drugih notranjih problemov na odnošaje med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Ameriška zunanja politika ostane nespremenjena

V tej zvezi je predsednik Truman danes podal pojasnilno izjavo, da ameriška zunanja politika ostane nespremenjena, ampak je iznova naglasil, da "Zedinjene države ne gojijo nikakih sovražnih ali napadalnih namenov z ozirom na Sovjetsko zvezo."

Senator Vandenberg je kot predsednik senatnega odseka za zunanje zadeve naznanil, da odsek dela na predlogu, glasom katerega naj bi se iz obstoječega čarterja Združenih narodov črtala točka, ki velikim silam daje moč, da vetirajo vprašanja, tikajoča se mednarodnih vprašanj.

Tozadevni osnutek je sestavil državni oddelek, ki pravi, da bi taka sprememba čarterja ojačila rabo Združenih narodov kot sredstvo za mir.

Izmenjava diplomatskih izjav zmanjšala napetost

Splošen občutek tukaj je, da je izmenjava diplomatskih izjav med Ameriko in Rusijo zmanjšala mednarodno napetost, in da obstoji obojestranska želja za izboljšanje medsebojnih odnošajev.

Navzlic temu pa je jasno, da diskusija še ni napredovala do točke kakih dejanskih pogajanj, in kar se tiče kake konference ali sestanka med zastopniki obeh držav, nimajo uradni krogi še nobenega načrta za tako konferenco.

Ta položaj je po sodbi diplomatskih krogov nastal, ker so Rusi izjavo ambasadorja Bedella Smitha, katero je ustmeno naslovil na zunanjega ministra Molotova, tolmačili kot vabilo na konferenco med zastopniki obeh držav.

Državni oddelek podal uradno verzijo izjave

Po besedilu, katerega je objavil državni oddelek, je ambasador Smith rekel:

"Kar se tiče Zedinjenih držav, so vrata vedno na široko odprta za polno diskusijo in za izravnanje naših nesoglasij."

Kar se je dejansko zgodilo, je bilo to, da sta obe vladi na prijateljski način iznova podali stališče svoje zunanje politike. Uradni krogi tukaj so dali razumeti, da je od Rusov samih odvisno, da sedaj predlagajo kake konkretne korake. Predsednik Truman je sam dal jasno umeti, da niso bili napravljeni nobeni koraki za obdržavanje kakih posvetovanj ali konferenc.

*

Izjava Molotova izzvala nade in opreznost

LONDON, 11. maja — Izjava sovjetskega zunanjega ministra Molotova, da je Rusija pripravljena na diskusije in izravnanje nesoglasij z Zedinjenimi državami, je izzvala nade, kakor tudi opreznost v prestolnicah zapadne Evrope.

Po mesecih napetosti je večji del Evrope pripravljen pograbiti vsak izgled, da bi se trenja, ki so narode navdala s strahom, da stoji svet pred novo vojno, mogla ugladiti na sestanku dveh največjih sil na svetu.

Kot poglavitno vprašanje se v tej zvezi poraja, ali je Molotov predlagal izravnavo na podlagi "sfer vpliva," kar bi pomenilo, da bi Rusija obljubila držati roke proč od dežel pod ameriškim vplivom, ako bi Amerika obljubila isto glede dežel, ki so pod ruskim vplivom.

Ampak tukaj je malo oseb, ki pričakujejo izravnave na tej podlagi, kajti v takem slučaju bi morale Zedinjene države opustiti svoje sedanje stališče v takih deželah kot je na primer Grčija.

Diplomati Francije in Anglije tudi niso prezrli dejstva, da jih izjava Molotova pušča brez besede. Francosko zunanje ministrstvo je takoj zahtevalo, da se zapadni Evropi dovoli "aktivno udeležbo" pri vsakih morebitnih razgovorih.

*

Moskovčani smatrajo izjave za dobro znamenje

MOSKVA, 11. maja — Moskovčani so se danes gnetli pred buletinskimi deskami časopisov ter z zadovoljstvom čitali naznanila o izmenjavi izjav med Ameriko in Rusijo, kar očividno smatrajo za dobro znamenje, ki utegne dovesti do boljših odnošajev med obema državama.

Navadni delavci, matere z otroci v naročjih, pisarniški delavci in armadni častniki so potrpežljivo čakali, da so prišli na vrsto in mogli prečitati tri polne kolone dolgo poročilo "Tassa." Med čitanjem so dregali drug drugega in delali opazke, kakor "Dobro, ali ne, dobro!"

Prvič po dolgih mesecih so navzoči prijazno gledali one v svojih vrstah, ki so bili očividno tujezemci. Neki inženir pri poulični železnici je dejal:

"To je nekaj, kar ljudstvo razume. Molotov se bo še pobotal z vami, boste videli."

Oba vodilna sovjetska lista, "Izvestja" in "Pravda," sta priobčila obširna poročila o izmenjavi izjav in o tem, kar se označuje za predlog s strani Molotova za konferenco z Zedinjenimi državami.

Tukajšnji ameriški opazovalci pa niso bili mnenja, da je s tem "živčna vojna" končana, in da se bo sedaj vse poravnalo.

POJASANILO V ZVEZI S CARINO V JUGOSLAVIJI

Od Ambasade FNR Jugoslavije v Washingtonu smo ravnokar prejeli pojasnilo v zvezi s paketi, ki jih naši naseljenci pošiljajo sorodnikom, prijateljem in znancem v Jugoslaviji.

V pismu nam Ambasada sporoča, da je od jugoslovanskih oblasti dobila obvestilo, da je s 1. aprilom bila uvedena carina na gotove artikle, ki jih v Jugoslaviji smatrajo za luksuzne iz razloga, ker se je s temi artikli začela razvijati špekulacija, proti kateri se jugoslovanske oblasti in ljudstvo borijo in jo pobijajo. Na ostale artikle, posebno ponoseno obleko in hrano, ni naložena nobena carina.

Kot je iz pisma razvidno, Ambasadi za enkrat ni znano, za katere artikle se plačuje carino.

Naše uredništvo bo v kratkem prejelo popolni seznam teh artiklov in natančne informacije, ki so v zvezi s pošiljanjem paketov v staro domovino.

Na drugem mestu današnje izdaje pa priobčamo ponatis članka iz "Glasa Naroda" o pošiljkah paketov pod GLV.

Zadeva s paketi je seveda povzročila precej razburjenja, toda obenem tudi precej neutemeljenih in mocno pretiranih domnev. Toda kot rečeno, bo v najkrajšem času zadeva pojasnjena.

Pri Chrysler Corp. je danes zastavkalo 75,000 delavcev

Vsi poskusi za odvrnitev stavke so propadli

DETROIT, 11. maja — Federalni posredovalci so danes priznali, da so propadli vsi njihovi poskusi, da bi odložili stavko 75,000 delavcev, ki so uposleni v tovarnah Chrysler Corp.

"Naši poskusi za posredovanje so se končali. Unija nas je obvestila, da se bo stavka začela ob 10. uri zjutraj," je naznanil posredovalec Leo Kotin po skupni konferenci s predstavniki CIO unije avtnih delavcev in predstavnikov korporacije.

Kotin je pristavil, da niso predvidevani nobeni drugi napori, da bi se stavko odložilo. Pogajanja so bila prekinjena, ko je unija znižala svojo zahtevo za povišico od 30 centov na uro na 17 centov. Toda predstavniki korporacije so tudi to zahtevo gladko zavrgli. V svoji izjavi je unija razkrila, da je Chrysler sama priznala v teku pogajanj, da je potrebno zvišati plače za 17 centov na uro z ozirom na draginjo.

Direktor za delavske odnose Chrysler korporacije Robert W. Conder je izjavil, da korporacija ne razmotriva o nobenem sodnijskem postopku, da bi odložila stavko.

Unija se že pripravlja za stavko. Na člane UWA je bil naložena posebna doklada v znesku $1, toda ako se bo stavka zavlekla, bo na razpolago tudi sklad 900 lokalnih unij v znesku $7,000,000.

Banket Prog. Slovenk

Vstopnice na banket, ki se bo vršil v nedeljo večer po konvenciji Progresivnih Slovenk, so še vedno na razpolago onim, ki se želijo udeležiti. Kdor si hoče rezervirati sedež, naj se obrne na Mrs. Mary Vidrih, 15718 Grovewood Ave., ali pokličite KE 2723.

Luigi Einaudi je novi predsednik republike Italije

Šef države je star 74 let, po poklicu je bankir; veruje v Ameriko in v "božjo voljo"

RIM, 11. maja—Jutri bo zaprisežen novi predsednik republike Italije, ki je 74 let star bankir in ekonomist Luigi Einaudi.

Einaudi, ki je bil podpredsednik de Gasperijeve vlade in direktor budžeta, je nasprotnik komunistov. Najvišje mesto v državi je sprejel s sledečimi besedami:

"Lahko odgovorim samo s staro frazo: 'Vox Populi.' Parlament je glas naroda. Glas naroda je glas Boga. Naj se izpolni božja volja!"

Časnikarjem pa je izjavil:

"Naravno, da ljubim Ameriko. Mislim, da Amerika ima odgovor na vprašanje evropske obnove in miru na svetu. Potom mojega sina Maria sem začel občudovati Ameriko."

(Sin Mario je profesor politične zgodovine na Cornell University).

Kot predsednik republike Italije bi Einaudi služil šest let. Njegova naloga je, da imenuje premierja, ki bo sestavil novo vlado. Nobenega dvoma ni, da bo izbral de Gasperija.

Einudi je bil izvoljen pri četrtem glasovanju na skupni seji senata in parlamenta. Dobil je 518 glasov, 67 glasov več kot pa mu je bilo potrebno. Komunisti in socialisti so podpirali Vitorio Emanuele Orlanda, ki je bil premier za časa prve svetovne vojne, ki pa je dobil le 320 glasov. Svojo kandidaturo pa je po drugem glasovanju umaknil grof Sforza, ki je sicer vodil, toda ne z zadostno večino. Kandidaturo je odklonil tudi bivši predsednik začasne vlade Enrico de Nicola.

Novi grobovi

JAMES BLATNIK

Kakor smo že poročali, je preminil v St. Alexis bolnišnici James Blatnik, star 64 let, stanujoč na 19914 Mohican Ave. Doma je bil iz Hinj, kjer zapušča več sorodnikov. Tukaj zapušča dva brata Sama in Carl. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na E. 200 St. ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

*

JOHN STERGAR

Pokojni John Stergar zapušča v stari domovini tudi brata Štefana in sestro Močilnik. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ter nato na pokopališče Calvary.

Pogreb

Pogreb pokojne Agnes Godec se bo vršil v petek zjutraj ob 7:30 uri iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 8. uri in nato na pokopališče Calvary.

Čitalnica SDD bo zaprta

Čitalnica Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. bo zaradi razširjevalnih del na domu zaprta za nedoločen čas.

Pošiljke paketov pod G. L. V. odpadejo

NEW YORK, N. Y.—Poštna uprava nas obvešča, da v bodoče se ne pošilja paketov v Jugoslavijo pod označbo "G. L. V.—Gift Parcel." To pomeni, da paketi v Jugoslavijo *še vedno gredo, toda ne pod to označbo in za poštnino, ki je bila določena za darilne pakete pod to označbo.*

Odslej naprej se plača za VSE pakete namenjene v Jugoslavijo 22 centov od prvega funta in 14 centov od vsakega naknadnega funta teže. Dovoljena je pa teža do 44 funtov. Torej za paket 11 funtov se sedaj plača $1.62, prej je bilo treba plačati $1.54 iz New Yorka, sedaj je treba plačati za 11 funtov 8 centov več.

Treba je izpolniti kot prej "Customs Declaration," Form No. 2966. Rumen listek, ki ste ga prej prilepili na paket, se ne potrebuje več. Vsi paketi v Jugoslavijo spadajo zdaj pod kategorijo "commercial packages," torej pod navadno prekomorsko paketno pošto. Pošljete lahko pakete do 44 funtov teže.

Priporočljivo je, da ako pošljete kaj v dar, napišite na paket označbo: "Unsolicited Gift," kar pomeni, da vsebina ni naročena. *Ne pozabite vključiti v paket seznam poslanih stvari, vprašajte na pošti za to formo.*

(Glas Naroda)

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZGODBA O MALIH BOSSIH PRI A. D.

Z vlogo, ki jo je za časa volilne kampanje v prid Millerju vršila A. D., bi se prav gotovo v našem časopisu ne ukvarjali, ako bi ta A. D. ne spravila cele zadeve v zvezo z našim listom. Kot pri vseh vprašanjih, ki prizadevajo ameriške Slovence na vseh poljih njih udejstvovanja, se tudi na političnem polju A. D. zaletava v vsakega, ki zagovarja stališče, ki ne soglaša s stališčem k sovraštvu in razdoru hujskajoče A. D.

Zlobna opazka, češ kako bomo v našem listu spravili skupaj dva konca — Lauscheta in Millerja, je očitno bila dobro preračuna. A. D. je menda hotela pomagati Millerju z jezuitskim ustvarjanjem neke takozvane idejne nasprotnosti med naprednimi ameriškimi Slovenci. Z iluzijo, da številni naši ameriški Slovenci, ki se danes ne samo strinjajo z Wallaceom in novo progresivno stranko Amerike, ampak v tem novem progresivnem političnem gibanju tudi aktivno sodelujejo, je hotela vsiliti misel, da ti Slovenci ne morejo biti obenem za Wallacea in Lauscheta. Na ta način bi se prav gotovo, pomagalo Millerju, ker bi se veliko število slovenskih volilcev, če se jih že ni dalo pridobiti za Millerja vsaj držalo proč od volišč.

Da je A. D. ves čas kampanje solidno stala za Millerjem v to ni treba niti najmanj dvomiti. Je pač bila storjena tista stara napaka, ki se vedno ponavalja, ko "dobri pastirji" namesto, da bi stali s svojimi "ovcami," odhajajo v tuje sadovnjake in se po svoji vrnitvi čudijo, kaj se je z "ovcami" zgodilo. Jasno je, da bodo tisti naši ameriški Slovenci, v imenu katerih A. D. počenja vse te neumnosti, morali spregovoriti svojo besedo in čvrsto pritisniti na svoje bosse, da se kaj takega ne bi ponovilo v bodočnosti. Kajti to ne samo, da škoduje njim samim, ampak naše ameriške Slovence pred ostalimi našimi sodržavljani drugih narodnosti predstavlja v popolnoma napačni luči, kot bomo to takoj pojasnili z nadaljnimi dokazi.

Kampanja, ki jo je A. D. vodila v prid Millerju, ni prišla do izraza samo v zvezi z našimi Slovenci, ampak tudi v zvezi s kampanjo, ki jo je mala skupina bossov vodila po celem Ohiu.

Tako imamo pri roki posebno izdajo časopisa demokratske lige za cuyahoško okrožje (Cosmopolitan Democratic Leauge of Cuyahoga County), v kateri izdaji je bila priobčena slika o sestanku velikega bossa z malim bossom (Millerja in Debevca). Na sliki je jasno razpoznati, da si oba bossa segata v roke v znak solidarnosti v borbi proti Lauschetu. Pod to sliko (ob priliki Lauschetovega shoda v SND je neki naš Slovenec komentiral to sliko, češ da je Debevec zelo podoben škofu Rožmanu), pa je bil priobčen sledeči tekst, ki ga podajamo v prevodu iz angleščine:

"James Debevec, urednik slovenskega dnevnika "Ameriška Domovina" in tesen politični zaveznik bivšega guvernerja Frank J. Lauscheta, je v nedavnem uredniškem članku na prvi strani svetoval Lauschetu, naj ne naznani svoje kandidature proti Ray T. Millerju. Debevec je dalje svetoval, naj Lausche v interesu harmonije v stranki podpre Millerjevo kampanjo. 'Mi vidimo, da je Ray T. Miller edini demokratski kandidat, ki ima priliko do nominacije,' je rekel Debevec v svojem uredniškem članku. 'Miller je vedno bil dober prijatelj naših ljudi.'

"Debevca kaže gornja slika ko si z Millerjem segata v roke."

Podpora, ki jo je A. D. dala Millerju, je bila do skrajnosti izkoriščena za volilno kampanjo med volilci drugih narodnostnih skupin, ki so bili seznanjeni z dejstvom, da je Lausche sin slovenskih naseljencev, ali pa kot je to sama A. D. tako često izražala, bil je "naš France." Razumljivo je, da bi posebno pri katoliški slovenski javnosti moralo vstvariti neprijetni vtis, da se je med druge narodnostne skupine, začelo prav po zaslugi A. D. in male skupine ljudi širiti idejo, da so sami Slovenci zavrgli svojega lastnega rojaka. To je bilo razvidno tudi iz članka na prvi strani omenjenega kampanjskega časopisa v članku pod naslovom "The Slovenians Prefer Miller."

Debevčevo izjavo, da je Ray T. Miller edini demokratski kandidat, ki ima priliko biti nominiran, so izkoristili za propagandne namene tudi nasprotniki Lauscheta drugih narodnosti. Tako je "Slovaška demokratska liga" podala izjavo, v kateri je omenjena tudi izjava 'zo strany redaktora vplyvneho slovinskeho časopisu 'Ameriška Domovina.' Slovaki v tem članku poudarjajo, da je "redaktor tohto dennika (dnevnika) Jakub Debevec" zagotovil, da je Miller "dober prijatelj naših ljudi."

V "The Ohio Demokrat" pa čitamo sledeči komentar, ki se nanaša na vlogo "Ameriške Domovine" za časa volilne kampanje. Članek je bil priobčen pod naslovom "Debevec podpira Millerja."

"James Debevec, editor of the Slovenian daily paper of Cleveland, put in the climatic touch. The Slovenian vote is a sizable chunk. In 1944 the four wards which have a substantial Slovenian vote, gave Lausche 34,914 votes and James Stewart 7,650 votes.

"The Slovenian Daily (A. D.) is a power in the area.

"With Debevec's declaration, other Slovenian leaders, original and ardent friends of Lausche, swung over to Miller.

"All of which indicates that the former governor's position in Cuyahoga County has taken a complete nose-dive."

Ni potrebno, da bi k temu pristavljali naše lastne komentarje. Za vsakega razumnega človeka bo menda jasno, kako je stvar stala ob tistem času, ko se je A. D. pri temu vprašanju zaletavala s svojimi zbadljivkami tudi v naš časopis v zvezi z Lauschetom.

Mi iskreno verujemo, da bodo vsaj te skušnje vplivale na vroče in bojevite glave pri A. D., ki se še vedno ne zavedajo, da ni časopis in ne urednik istega pri takšnih zadevah "boss" z neomejeno avtoriteto, ampak, da so sami katoliški slovenski volilci, ki imajo končno besedo. Zaključujemo z besedami, ki so uredniku A. D. tako všeč: "Torej pamet v glavo!"

UREDNIKOVA POŠTA

O koncertu novega pevskega zbora "Triglav"

V nedeljo dne 9. maja smo se zbrali na zapadni strani pri naših tamkajšnjih Slovencih in sicer v Sachsenheimovi dvorani na Denison Ave., kjer je bil prirejen prvi koncert novoustanovljenega pevskega zbora "Triglav". Podpisani imam pri tem zboru veliko število starih in dobrih znancev in iskrenih prijateljev, s katerimi smo se tudi po prijateljsko po koncertu in pri prosti zabavi pozdravili.

Program je vseboval sledeče pesmi: Kukavica (J. Zirovnik), Ljuba si pomlad zelena (arr. I. Zorman), Tiha Luna (Dav. Jenko), My Hero (Oscar Straus), Kaj ne bi bila vesela (Ig. Hladnik), Pred slovesom (I. Zorman), Whispering Hope, Ljubi fantič srečno hodi (I. Zorman), Oj Planine (J. Aljas), Pevec (A. Foerster), Mlatilci (P. A. Hribar), Prelepo frišno jutro (narodna), Slovo (narodna), WHEN YOU'RE AWAY, Oj Rožmarin, Polje (narodna), Rožmarin (Ivan Ocvirk), Triglav (J. Fleisman). Vera Milavec- Slejko je bila pianistinja, Frank Vauter pa direktor.

Kar se tiče zapetih pesmi, je "Triglav" (zadnja) bila ponovljena. Moram reči, da kot zbor, ki obstoja šele eno leto, so vsi pevci in pevke dobro peli in dobro završili cel program. Pesmi za prvi nastop so bile izbrane. Na programu so bile lažje skladbe, za nadaljne nastope pa se bodo morda poslužili težjih narodnih in mogoče pridali tudi par partizanskih. Pevovodja Frank Vauter je izkušen pri svojem delu. On poučuje tudi zbor "Slovan", s katerim se lahko postavi in z njim nastopi kjerkoli. Lahko se v tem pogledu kosa z našo staro koreninO pevovodjo "Jadrana" Mr. Krabcem.

Sedaj pa nekaj na splošno o prosti zabavi in prijateljih. Po programu smo se preselili iz dvorane, kjer se je vršil koncert samo čez cesto v Dom zapadnih Slovencev in sicer na prostore, kjer se vršijo izleti, odnosno pikniki.

Za takšne priredbe so ti prostori še dobro pripravni. (Ravno na teh prostorih se bo 13. junija vršil veliki piknik v korist Narodnega odbora za svobodni tisk). Na tej prosti zabavi smo se zbrali prav iz vseh strani širšega Clevelanda in okolice. Prišli pa so mnogi člani in pevci skoro vseh pevskih zborov, kot "Zarja", "Jadran", Glasbene Matice", "Zvona" in "Planine". Razume se, da smo se z vsemi starimi znanci in prijatelji, ko smo prišli skupaj, lepo pozdravili in se malo okrepčili. Ker pa se je pokazalo sonce, so pripravili točilnico tudi zunaj.

Pri točilnici se je posebno odlikoval pridni Carl Samanich. Plesaželjne, h katerim pripada tudi moja žena Cilka, je zabaval Sulenov orkester.

Kar se pa tiče petja pri tej prosti zabavi se je začelo zunaj pod zeleno jablano. Pričeli so s tem Zvonarji, pristopili pa so še drugi pevci. Vodja sta bila Vincent Zimsek, (katerega poznam že 38 let) in Jože (?).

V dvorani pa se je pri veliki mizi zbrala velika družba pevcev in pevk iz celega Clevelanda in okolice. Med njimi je bil bil tudi pevovodja Ivan Zorman. Moram reči, da pri njih petju se je mala dvorana kar tresla, Vsi so bili prav vesele in židane volje, dokler nam zunaj ni pokvaril proste zabave dež. Ker so vsi pritisnili v dvorano, se popolnoma razume, da smo vsi bili natrpani kot vžigalice v škatli. K sreči pa je dež kmalu prenehal in zabava zunaj se je zopet pričela.

Moram omeniti še kvartet štirih Tonetov, ki so se prav slučajno zbrali. Pevovodja je bil Tone (priimek sem pozabil), nadalje so sodelovali Tone Nagode, Tone Pintar in moja malenkost. Pa se je k tem štirim Tonetom kmalu priključila velika družba in v oblačno noč se je razlegalo skupno petje.

Torej pozdravljeni tovariši štirje Toneti, pozdravljeni vsi naši pomočniki! Imeli smo lepo zabavo, pri kateri so nam pridno stregli z ječmenovcem. Pozdravljena naj bo tudi vsa lepa družina in vsi pevci in pevke zbora "Triglav"!

Anton Jankovich.

Spomladanska priredba zbora "Adria"

Euclid, Ohio. — V nedeljo popoldne ob 4. uri se bo vršila zanimiva spomladanska priredba zbora "Adria", katerega tvorijo tu rojeni mladeniči in mladenke. Program bo vseboval pevske točke in enodejanko komedijo "Mož- gospodinja", ter bo podan na odru Slov. društvenega doma na Recher Ave.

Igra obeta mnogo zabave in smeha, ko bo žena garala in snažila dan za dnem za svojega "starega", a resnični zapletljaji nastanejo, ko se žena naveliča tega garanja in odda vajeti pri gospodinjstvu svojemu "ta staremu", ki je venomer zabavljal, da "ta stara" nima kaj delati v hiši. Da se je domišljije otresil, ko se je zakopal do vrha v gospodinjstvo, ni treba posebej povedati. Pridite v nedeljo popoldne v SDD, kjer boste videli kako sta se zabavala in zabavljala "stari" in "stara" pri gospodinjstvu.

Režijo vodi Mr. John Steblaj, vloge pa imajo Val Grill, Diana Mersnik, Olga Zakrajšek in Joe Ivančič.

Pevovodja zbora, ki šteje 50 članov in članic, je Mr. Frank Vauter, ki je pripravil izvrsten program za nedeljsko priredbo. Po programu se bo razvila domača zabava s plesom, za katerega bo igral orkester Al Strukla.

Članica.

Banket in konvencija Prog. Slovenk Amerike

Cleveland, Ohio. — V nedeljo 16. maja se bo vršila konvencija in banket Progresivnih Slovenk Amerike v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Konvencija se prične točno ob 9. uri zjutraj v nedeljo. Ob otvoritvi nam bo zapel ameriško himno Slovenski mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd., nato se prične z dnevnim redom. Registracija delegatinj se bo vršila v soboto popoldne v čitalniških prostorih SDD na Waterloo Rd. od 2. do 5. ure.

Dostop na našo konvencijo imajo vse naše dobro-stoječe članice, in vse so vabljene, da se udeležijo in nam pomagajo začrtati pot do prihodnje konvencije. Torej na svidenje v nedeljo na konvenciji kot tudi na banketu.

Po konvenciji, ki bo zaključena ob 5. uri popoldne, se bo pa vršil banket tudi v spodnji dvorani in sicer ob 6. uri zvečer. Glavni govornik na banketu bo naš slavni Etbin Kristan. Govoril bo o ženi in njenem položaju na svetu danes in v bodočnosti. Kristanov govor bo tako zanimiv, da ga bi morala slišati sleherna zavedna slovenska žena in mož. Krajše in tudi dobre govore nam bosta podala Mrs. Mary Ivanusch in Erasmus Gorshe, oba ustanovitelja naše organizacije.

Pevske točke lepih slovenskih pesmi nam bodo podali sledeči. Mary Grill-Ivanusch, Florence Unetich in v dvospevu Danica Hrvatin in Francka Udovich. Iz gornjega je razvidno, da bo program zelo bogat, zato vabimo vse naše članice in prijatelje, da se udeležijo.

Na veselo svidenje v nedeljo!

Cecilia Subelj.

Komentar k Lauschetovi zmagi

Frank J. Lausche je lahko ponosen na Slovenski narod, isto tako kakor smo mi na njega. Prav lepo smo se pokazali našim glasovom za njega.

Vsa čast in priznanje, gre vsem, ki ste sa zanimali in pomagali vsak na svoj način, da je bilom ogoče priti do sijajne zmage našega človeka in za naš narod.

Naše delo še ni končano, zavzeli smo se, da našega voditelja Frank J. Lausche, zopet izvolimo za governerja države Ohio. Naloga nas vsakega je mala, drugega ni potreba, kot dobra beseda ob pravem času med svojim prijateljem, sosedom t er drugim narodom.

Veterani svetovne vojne, sedaj priznavajo, da bodo znali bolj pravilno uporabit svoj težko zasluženi denar (bonus) kot pa takrat ko so prišli nazaj ib vojne. Kakor je znano, je bil Frank J. Lausche prvni javni uradnik, kateri se je izrazil, da se veteranom izplača bonus ob pravem času, brez posebnih stroškov za davkoplačevalce.

Precej veliko število je veteranov, kateri nimajo glasa pri volitvah. Vojno so zmagali, sedaj se pa ne zanimajo za njih interese, za zakone vlade Amerike, kdo so voditelji in kako je ljudstvo zastopano. Vsak veteran, kateri ne more voliti, si naj sam prepiše krivdo, ker se ni registriral, da bi imel pravico pri volitvah. Naša največja naloga za jesenske volitve bo, da spravimo vse veterane na volišče, kakor tudi druge rojake, kateri bi lahko vodili pa niso registrirani. Vsi moramo imeti vedno pred seboj, da je naša naloga, da spravimo ljudi na volišče in zmaga bo zagotovljena za Frank J. Lausche.

Država Ohio zelo potrebuje zmožnega voditelja Lauschetove vrste. Pa ni samo država Ohio, katera potrebuje našega Franceta, ampak v Washingtonu za podpredsednika zelo potrebujejo moža Lauschetove vrste, ako hočejo, da zmaga demokracija v novembru. Demokratje naj izberejo Lauscheta za podpredsednika, naj ga pošljejo na govore po Zedinjenih državah, pa bodo porazili republikance pa naj imajo še takega kandidata za predsednika.

Frank Mervar.

Lep uspeh Jadranove priredbe

"Jadranova" priredba 11. aprila je zelo lepo uspela. Dvorana se je napolnila ob času, ki je bil napovedan, namreč ob 4. uri. Prišlo je toliko cenjenega občinstva, da vsi niso mogli v dvorano, ampak se je veliko število moralo vrniti domov. Pa tudi v sami dvorani je bila velika gneča, da so morali mnogi stat kar pri zidu. Seveda je članstvu "Jadrana" zelo žal, da mnogi posetniki niso vživali vse udobnosti, toda pevci in pevke smo bili zelo veseli, ko smo zagledali tako polno dvorano. Zato smo tudi z večjim navdušenjem peli, da se to s peresom ne da popisati.

Zbor "Jadran" se cenjenemu občinstvu prav lepo zahvali za obilen poset. Hvala lepa tudi društvom, ki so kupila poslane jim vstopnice iz svoje blagajne. Posebno pa se zbor "Jadran" zahvali vsem delavcem in delavkam v točilnici, kuhinji in pri vratih. Pri prodaji pivskih listkov in pomoči na odru pa se zahvaljuje Mr. Fr. Vidrichu, Mr. Louis Kaferlu, Mr. T. Dolinarju, Mr. J. Sorcu, Mrs. Zabukovec.

Rada bi vse delavce in delavke imenovala po imenu, toda žal mi to ni mogoče, ker ne vem, kdo je vse delal in pomagal pri tej veliki priredbi. Zato izrekam vsem najlepšo zahvalo.

Najlepša hvala našemu učitelju Mr. J. Krabecu in režiserju Mr. Coffu, ki sta oba bila zelo požrtvovalna. Hvala tudi Mr. R. Resniku za spremljanje na kvavirju in isto tako celemu orkestru.

Za zbor "Jadran"

Frances Wolf.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

ŠKRAT

Znamenje

A: "Bil sem pri preizkušnji tvojega razreda in odkrito priznavam, da sem zelo strmel, ko so na tvoja zelo težka vprašanja vzdignili vsi učenci roke, češ, da znajo odgovoriti. In vsak, ki si ga vprašal, je dobro odgovoril."

B: "Tebi prijatelj, povem, kako sem ravnal! Ti nisi zapazil, da so držali nekateri desno, nekateri pa levo roko kvišku."

A: "Ne, tega nisem zapazil!"

B: "In v tem ravno je vsa umetnost. Tisti, ki so znali odgovoriti, so držali kvišku desno roko, drugi pa levo!"

*

Moder šolski nadzornik

Mati je prišla s trinajstletnim sinom k šolskemu nadzorniku ter potožila, da ga je učitelj tako pretepel, da ne more desne roke vzdigniti do glave. Nadzornik veli sinku, naj se toliko sleče, da bo videl poškodbo. Deček sluša. Ko nadzornik ugleda sivkasto progico na hrbtu, reče: "Da, fant, gospod učitelj so te res udarili precej močno; pa nikakor ne dvomim, da si to zaslužil, ker te poznam že dalje časa za pravega hudobneža, ki napravlja svojemu učitelju mnogo bridkosti in težav. Še dalje pa poznam tvojega gospoda učitelja za potrpežljivega, dobrega gospoda, ki ne kaznuje, preden ga sila ne primora." Ko pa mati le vedno poudarja, da njen sin od tega udarca ne more vzdigniti niti roke do glave, ji reče nadzornik: "Ljuba žena, nekaj vam svetujem, in če me boste slušali, vzdigne vaš sin že nocoj roko lahko do glave. (Mati radovedno posluša.) Umijte mu namreč, kakor hitro pridete domov, hrbet z mrzlo vodo, privežite mu zdravo roko trdno k životu, na glavo pa kos kruha ter mu ne dajte ničesar jesti. Uverim vas, da bo sinček še nocoj otrplo roko prav lahko vzdignil do glave!" — Žena je spoznala, kam meri nadzornik, se je zahvalila in odšla.

*

Zgorel je

Šolski sluga je v pijanosti dal med poukom znamenje, da šola gori. Profesorji in dijaki so bežali iz šolskih sob, a ko se je izkazalo, ra se je sluga "zmotil", so se vrnili. V nekem razredu je profesor zapazil, da je en dijak ušel od pouka. Resnega obraza je vprašal:

"Kje pa je Piskač?"

"Ta je pa zgorel!" se je oglasil porednež iz zadnje klopi.

*

Ne bodi sebičen

Mati: "Slavko, zadnjič si mi napravil tako veliko veselje, ko si bil prvi v šoli, zdaj si pa že zaostal!"

Slavko: "Toda, mati! Druga mati si tudi kdaj želi imeti tako veselje!"

SLIKE S PROSLAVE PRVEGA MAJA V SLOVENIJI

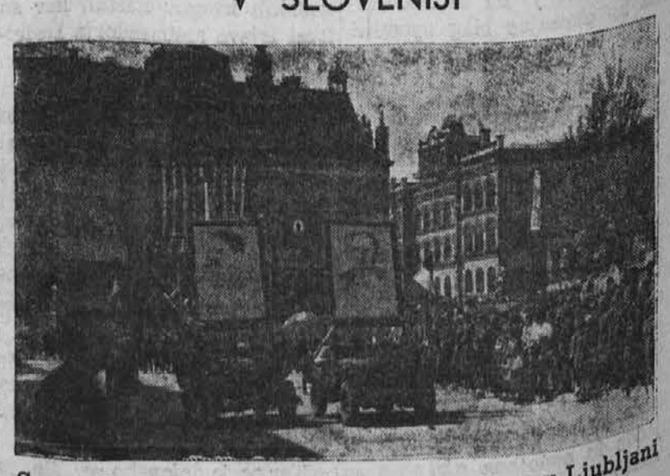

Sprevod manifestantov na Kongresnem trgu v Ljubljani

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(nadaljevanje)

V pustinji je vojna

V to stepo so prihajali leto za letom nomadski Kirgizi past črede. Dokler je bilo v stepi mnogo prostora, se njihove črede niso pogosto vračale na en in isti pašnik.

Sčasoma pa je postalo nomadom v stepi pretesno. Od severa so pritiskali nanje ruski zavojevalci. Vse bolj in bolj pogosto so morali Kirgizi krožiti na enem in istem mestu; tako pa so teptali in uničevali svojo hraniteljico stepo, jo spreminjali v pustinjo, v sipki pesek.

Sekali so saksaulove gozde, da so dobili kurivo; trebili so bodljikovje za krmo velblodom.

Tako je človek nezavedno preobražal prirodo samemu sebi v škodo.

Mi pa preobražamo prirodo zavedno in po načrtu. Tudi vojno s sipinami moramo vojevati po načrtu. Sipine moramo ustaviti, naj stane kar hoče, saj bi nam lahko uničile vse, kar gradimo v pustinji.

A kako naj jih ustavimo?

Boja s sipinami se moramo naučiti od prirode same.

Življenje in prigode Kandima

Sipni pesek se zaraste sam, če ga le ne oviramo. Zaraste se počasi, v desetletjih. V kadunjah med peščenimi valovi se pojavljajo prvi rastlinski pionirji, prvi naseljenci.

Kako se jim posreči živeti sredi valujočega morja, na tleh, ki niso pri miru, marveč se premikajo?

Mnogo nevarnosti jim preti na potujočem pesku. Veter lahko s peskom zamede semena in takrat kali ne zagledajo sveta. A če se posreči kalem pognati, se lahko dvigne peščena gora in jih pokoplje pod seboj. A če se tudi tedaj ohranijo, jim grozi še druga nesreča. Veter, silni pustinjski veter lahko izpiha pesek izpod korenin, razgali korenine, izruje rastlino in jo vrže mrtvo na pesek. A kljub vsemu se rastline v tisočletjih prilagodile pustinji.

Eden med prvimi pride na sipine in se naseli na njih kandimov grm. Prav za prav ne pride, ampak priteče, priskače. Kandimova semena so skrita v okroglem orešku. Na zunanji strani tega oreška so prožne lestnice. Kadar piha veter, skače orešek kakor žoga, se nosi skokoma naprej. Tik za njim leze pesek. A pesek je težji in zato ne morejo dohiteti oreška in ga zasuti.

Tako ubeži kandimov grm prvi nevarnosti. Njegovih semen pesek ne more zasuti.

Tedaj nastopi druga nevarnost. Iz semena zraste grm. Grm ne more teči in skakati. Kako se ubrani pred naskakujočimi peščenimi valovi? Prišel bo val in ob grma ne bo ostalo nič. Pokopal ga bo živega, kakor pokopava breskve in oranže na robovih oaz.

A kandimovega grma ni mogoče tako lahko zasuti. Kandim ima takšnih vejic kakor breskve in oranže. Ima tanke vejice in na njih ni listja. Ko pride pesek, se kandim za njim ne bori, ne skuša ga zadržati. Naj gre med vejicami svojo pot!

Kaj pa, če je peščeni val tako silik, da vendarle zasuje grm? Tedaj se začne divja tekma: val raste in grm raste. Val raste hitro, grm pa še hitreje. In ko doseže peščeni val vso svojo višino, se pokaže, da ga je grm prehitel, da štrlijo njegove veje kot zelene ščetine prav iz krošnja peščenega vala.

A to še ni vse. Grm se razrase in preprede ves peščeni grič s svojimi stebli. In grič odide kakor z izgubo—dobra polovica grma ostane na mestu.

Če ni hotel pesek oditi zlepa, pa naj ostane na mestu!

Tako kandimov grm zaustavlja sipine in jih spreminja v zarasle in skoz in skoz prerasle gričke.

Še ena, poslednja nevarnost preti kandimu, a ne več od peščenega vala: nevarnost pogina na ravnini. Veter lahko izpiha pesek izpod korenin. Pa tudi tedaj boj še ni končan. Kandim se zna boriti tudi z vetrom. V pesek pod seboj poganja dodatne korenine, se oprijemlje z njimi odmikajočega se peska, ga ustavlja, ga zbira okoli sebe in pod seboj in si tako sam ustvarja tla.

In kandimov grm ni sam; so še druge trave in grmi, ki znajo ustavljati pesek in živeti na sipinah.

Dva, trije grmi pretrgajo verigo peščenih gričev, jo raztrgajo na kose, na manjše valove. Valovi so vse manjši in nižji, vedno bolj gosta je odeja iz grmičja. In na koncu se sipine spreminjajo v zarasle, zvezane griče.

Rastline so v boju zmagale.

Ko pa so dosegle zmago, pripravljajo same sebi pogin. Pod njihovo zaščito se razraste na peščenih gričih druga vrsta rastlin, takšnih rastlin, ki same ne znajo ustavljati peska.

Peščeno šašje in druge trave odenejo griče z gosto odejo. In že je rastlinam tesno; ni vode za vse. Tedaj se godi najslabše prvim naseljencem, ki niso navajeni deliti vodo z drugimi. Zato ginejo in prepuščajo mesto drugim.

Letalo nad pustinjo

Tako rastline ustavljajo pesek.

Izvabili smo iz prirode njeno skrivnost. Uporabili jo bomo za to, da bomo njo, prirodo, preobrazili.

Kaj spravlja sipine v gibanje?

Sprožijo se po naši lastni krivdi.

Kaj se mora zgoditi, da bi ležale mirno?

Gozdove v pustinji je treba ohraniti, ne smemo jih sekati. Sekamo lahko le prirast, da se gozd ne bi redčil, da ne bi ginil. Čuvati moramo pustinjska tla, čuvati pašnike, paziti, da se črede ne zadržujejo predolgo na enem mestu, da ne poteptajo in ne zrahljajo skorje tal.

A kaj naj storimo s tistimi sipinami, ki so že razrahljane in so se že začele premikati? Ali naj ostanejo svobodne?

Ne, lahko jih ustavimo. Treba jih je zasejati s travo. Ne moremo čakati, da se same zarastejo. To bi trajalo predolgo. V pustinjo pošljemo letala, ki bodo letala nad njo in jo posipala z dežjem iz semen.

Ko sipine posejemo, jih ne bomo samo ustavili, ampak jih hkrati tudi spremenili v nove pašnike za naše črede.

Kako odženemo peščene griče od naših polj

Odgnati sipine od naših polj nam pomaga veter, prav tisti veter, ki jih žene k nam.

Kako bo to mogoče?

Vetru vendar ni mogoče ukazati: pihaj v obratno smer!

Ukazovati mu seveda ni mogoče. Ne bo ubogal. Lahko pa uporabimo zvijačo. Treba je le vedeti, kako in kam veter veje, kako in kam žene sipine.

Znanje nam je potrebno, če hočemo doseči, da bi nas ubogale prirodne sile.

So kraji, kjer piha pozimi v eno smer, poleti pa v drugo. Peščeni griči pa vendarle naskakujejo, ne ostanejo na mestu. Napravijo pač korak nazaj, dva pa naprej.

In prav to okolnost lahko izkoristimo.

Če veter poleti ne piha v našo stran, marveč od nas proč, ga ne bomo ovirali. Naj le goni peščene griče od nas!

Pozimi pa, ko zaveje v drugo smer in spravlja sipine na naša polja, se mu bomo ustavljali z vsemi sredstvi: peščenim gričem postavimo na pot krepke ovire in zadržimo njihovo gibanje z nasadi.

Kaj bomo tako dosegli?

Pozimi, ko nam je veter sovražnik, ga oviramo. Po leti, ko nam je prijatelj, mu dajemo popolno prostost. In namesto da bi valil peščene griče k nam, jih odganja nazaj v pustinjo.

Narodi se ne potikajo več

Zdaj pa še nekaj besed o nomadih.

Zakaj se potikajo iz kraja v kraj?

Zato, ker živijo njihove črede od podnožne krme.

Podnožna krma je krma pod nogami, trava. Čreda se pase na pašniku, dokler je kaj krme pod nogami. Ko pa je ta popasena, jo nosijo noge dalje, k novi krmi. Ko pade pozimi sneg in zarede travo, jo morajo živali kopati s kopiti izpod snega.

Kaj pa, če pade visok sneg ali pokrije zemljo poledica? Tedaj ni mogoče priti do trave, tedaj je živina brez krme. Ko pa je živina brez krme, tedaj nastopi lakota tudi za ljudi. In z lakoto pridejo bolezni in smrt.

Kaj je treba storiti, da bi se nomadi nehali seliti iz kraja v kraj?

Ali so jim potrebne hiše?

Hiše same ne zadostujejo.

Predvsem je potrebna čisto preprosta stvar—seno.

Zaloga sena je najboljše sredstvo proti pomanjkanju krme. Potrebne so torej senožeti, potrebni so travniki.

Kaj je še potrebno?

Potrebne so staje in hlevi, da živina pozimi ne bo zmrzovala. Kajti v pustinji je vroče le poleti, pozimi pa je mraz.

Potrebne so seveda tudi hiše za ljudi. In ne samo hiše, ampak tudi bolnišnice in šole. Potrebne so elektrarne, ki nam bodo dajale svetlobo in pogonsko silo za stroje. Potrebne so tovarne, ki bodo delale iz mleka maslo, iz kože čevlje, iz volne tkanine. Potrebni so vrtovi, da ne bo manjkalo zelenjave.

Že od davnih časov so morali nomadi v pustinji prebiti brez marsičesa, kar je potrebno za zdravje: imeli so le mesa, niso pa imeli povrtnine in sadja.

Otroci so rasli, ne da bi vedeli, kaj je jabolko.

Niso torej potrebni le vrtovi, ampak tudi sadovnjaki.

Da pa bomo vse to dosegli, moramo delati drugače, kakor so delali pred nami. Kajti preobrazba pustinje je velika naloga. Zanjo je potrebna znanost, je potreben socializem, je potrebno skupno delo mnogih ljudi.

Čemur ni kos en sam človek, to obvlada artel, delovna skupina. Česar ne zmore artel, zmore zveza skupin. Kar presega moči take zveze, doseže vsa republika, česar pa ne doseže republika, doseže Zveza sovjetskih republik.

Pustinje ne more preobraziti kakršno koli človeško delo, ampak le načrtno socialistično delo milijonov.

In to delo se je začelo.

Že preobražamo pustinjo. Premogovniki v Karagandi, odkopi v Karabugaskem zalivu, vrtalni stolpi nad izviri nafte ob Embi, topilnice bakra v Džeskaganu, tovarna žvepla prav v središču Kara-Kuma—vse to je nastalo in zraslo v pustinji pred našimi očmi.

Včasih so se vršila velika preseljevanja narodov. V Sovjetski zvezi pa je ravno nasprotno, ljudstva se ustavljujejo. Samo v prvi petletki se je ustalilo več kot sto tisoč nomadskih družin.

Znanstvene postaje proučujejo premikanje sipin. Na poskusnih poljih vzgajajo vedno nove in nove vrste rastlin.

Številne znanstvene ekspedicije prodirajo vsako leto v še neraziskane kraje.

Poleti 1933 je prevozila cela kolona avtomobilov dolgo in težavno pot iz Moskve v Kara-Kum in nazaj.

Pustinja se spreminja in spreminja se tudi življenje v pustinji.

(Dalje prihodnjič)

Člani vlade in voditelji L. R. Slovenije

Boris Kraigher,
minister za notranje zadeve

Boris Kraigher se je rodil 14. februarja 1914. leta pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Od zgodnjih študentovskih let pa vse do kapitulacije Jugoslavije leta 1941 se je neumorno udejstvoval v političnem in organizacijskem delu demokratične mladine Slovenije ter delovnega ljudstva Ljubljane. Njegovo delo so od časa do časa pretrgale številne aretacije, zlasti obsodbe na dve in pol leti robije v Srebrnski Mitrovici, na katero ga je obsodil takratni protiljudski režim.

V času velikega razmaha osvobodilnega gibanja leta 1941 je bil sekretar okrožnega odbora Osvobodilne fronte za Ljubljano. Kot sposoben organizator in najdoslednejši borec proti fašizmu in reakciji je vodil in gradil ljubljansko organizacijo Osvobodilne fronte v dneh največjega poleta Osvobodilne fronte v Ljubljani, ko je ljubljanska organizacija Osvobodilne fronte izgradila dragocene kadre, ki so pozneje prenesli izkušnje ljubljanske organizacije v druge pokrajine Slovenije.

Do maja leta 1942, ko so je težišče osvobodilnega boja že začelo prenašati na Dolenjsko, je bil sekretar poverjeništva Osvobodilne fronte za ljubljansko pokrajino.

Maja 1942 je pod tujim imenom padel v internacijo in bil prepeljan v Gonars. Na srečo ga okupatorjevi vohuni v internaciji niso spoznali. V kratkih treh mesecih je v internaciji v neverjetno težkih okoliščinah brez vsake zunanje pomoči pripravil in organiziral beg iz internacije. Njegovi železni volji, smelosti in neumornemu premagovanju težkoč gre zahvala, da je takrat uspel beg osmih tovarišev iz Gonarsa.

V enem izmed najvažnejših razdobij graditve narodno-osvobodilne vojske Slovenije—od junija 1943 do septembra 1944 v času italijanske kapitulacije, šesta sovražnikova ofenziva in drugih težkih borb z okupatorjem in izdajalsko belo gardo, v času graditve naših divizij in korpusov, je bil Boris Kraigher politkomisar Glavnega štaba Narodne osvobodilne vojske in PO Slovenije.

V težkih dneh za ljudstvo Julijske krajine, ko se je jugoslovanska armada morala umakniti iz cone "A" in ko je združena reakcija skušala z vsemi sredstvi pretvoriti sliko o dejanski volji ljudstva Julijske krajine po priključitvi k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, v teh dneh je Boris Kraigher kot primorski rojak opravljal nadvse težko in odgovorno dolžnost sekretarja Slovansko-italijanske antifašistične Unije in bil hkrati podpredsednik Pokrajinskega narodno-osvobodilnega odbora za Primorsko. Njegove ostre analize političnega položaja in jasno postavljene naloge primorskega ljudstva v izrednih in kompliciranih okoliščinah njegove borbe v zadnjem letu so bile dragocena orientacija ljudstva Julijske krajine v borbi za njegove pravice.

Julija 1946 je bil Boris Kraigher zaradi svojih visokih odlik in sposobnosti, o katerih zgovorno govori njegovo dosedanje delo, poklican na novo dolžnost ministra za notranje zadeve vlade Ljudske republike Slovenije.

Tovariš Boris Kraigher je član Izvršnega odbora Osvobodilne fronte in član Centralnega komiteja komunistične partije Slovenije. *(SANS-Chicago).*

Dr. Anton Kržišnik

(minister za socialno skrbstvo) je doma iz Podobanega pri Poljanah nad Škofjo Loko. Rodil se je 1890. Njegov oče je bil srednji kmet s številno družino. Šolal se je v Poljanah, v Kranju in v Pragi. V Pragi je bil član naprednega češkega akademskega kluba. Med prvo svetovno vojno je bil mobiliziran, nakar je še istega leta (1915) prišel v italijansko ujetništvo, odkoder je 1918 kot jugoslovanski dobrovoljec vstopil v srbsko vojsko. Po vojni je bil v finančni službi, nato pri rednem in pozneje pri upravnem sodišču.

Kot upravnik sodišča v Sarajevu je dosegel razveljavljanje za tedanji režim pomembnih političnih aktov in je bil zaradi tega svojega delovanja ožigosan kot protidržavni element.

Takoj po ustanovitvi Osvobodilne fronte je postal njen aktivist in je septembra 1943 odšel med partizane. Tu je delal v organizaciji in obveščevalni službi, v Kočevskem procesu po kapitulaciji Italije pa je bil predsednik izrednega vojaškega sodišča. Na kočevskem zboru odposlancev slovenskega naroda je bil izvoljen za delegata v AVNOJ, na drugem zasedanju AVNOJa v Jajcu pa je postal član Nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije kot poverjenik za socialno politiko. Pozneje je bil minister za socialno politiko v zvezni vladi in je od marca 1946 *minister za socialno skrbstvo v vladi Ljudske republike Slovenije.*

Pri partizanih je dosegel čin polkovnika in je bil odlikovan z redom "Narodne osvoboditve" in z redom "Zaslug za narod."

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENdicott 0718

PSIHIATERSKA PREISKAVA ZA MLADEGA MORILCA

BRYAN, O., 9. maja—Državni tožilec Sthal je včeraj po konferenci z oblastmi mladinskega sodišča naznanil, da bo 14-letni Ervin Arthur Ingle, ki je ustrelil priletno dvojico, da je prišel v posest njunega avta, poslan v Columbus, kjer ga bodo preiskali državni psihiatri.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

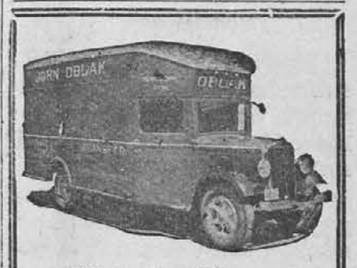

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.: vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Zastopniki "Enakopravnosti"

★

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

★

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

★

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

DRUGA IZDAJA
ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY
(Angleško-slovenski besednjak)
Naročite pri:
ENAKOPRAVNOSTI
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA $5.00

CLEVELAND
JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Grigorij se je srečal z Avstrijčevim pogledom. Mrtvo so strmele vanj s smrtno grozo zalite oči. Avstrijec je počasi zdrknil na kolena in v grlu mu je zagrgral hripav vzkrik. Grigorij je zamežal in zamahnil s sabljo. Udarec je z dolgim zamahom preklal črepinjo na dvoje. Avstrijec je padel in razprostrl roke, kakor bi mu spodrsnilo; zamolklo sta udarili ob cestni tlak polovici koščene črepinje. Konj se je vzpel, zaprhal in odnesel Grigorija na sredo ceste.

Po ulicah so se razlegali čedalje redkejši streli. Mimo Grigorija je spenjen konj prigalopiral z mrtvim kozakom. Noga se mu je bila zapela v streme in žival ga je odnesla, vlekoč razbito, razgaljeno telo po kamenju.

Grigorij je videl samo rdečo progo obšivov in raztrgani zeleni suknjič, ki se je kozaku nad glavo zgrbil na kup.

Svinčeni zadah je prenapolnjeval možgane. Grigorij je skočil s konja in otresnil z glavo. Mimo njega so dirjali kozaki dospele tretje stotnije. Na plašču so prinesli ranjenca, v diru so podili gručo ujetih Avstrijcev. Ti so tekli kakor zgnetena siva čreda, divje neveselo je pelo topotanje njihovih okovanih čevljev. Njihovi obrazi so se v Grigorijevih očeh zlili v hladetinasto liso glinaste barve. Spustil je vajeti in, sam ni vedel zakaj, odšel k avstrijskemu vojaku, ki ga je bil ubil. Ta je ležal tam ob igrivo se prepletajoči mrežasti ograji in stegoval umazanočrno dlan kakor za vbogajme. Grigorij mu je pogledal v obraz. Zazdel se mu je droban, skoraj kar otročji, ne glede na povešene brke in — bodisi zavoljo bolečine, bodisi zavoljo prejšnjega življenja — spačena, stroga in skrivenčena usta.

— Ej, ti! — je zavpil neznani kozaški častnik, ki je prijezdil po sredi ceste.

Grigorij se je ozrl v njegovo belo, zaprašeno kokardo in spotikovaje se odšel h konju. Korak mu je bil opotekav in težak, kakor bi nosil na plečih pretežko breme; stud in nedoumje sta mu trapila dušo. Prijel je v roko nazobčano streme in dolgo ni mogel dvigniti odrevenele noge.

6

Kozaki rezervisti iz vasi Tatarsk in okoliških krajev so drugi dan po odhodu od doma prenočevali v vasi Jeli. Kozaki s spodnjega konca vasi so se odmikali le-onim iz zgornjega. Tako so bili Petro Melehov, Anikuška, Hristonja, Stepan Astahov, Tomilin Ivan in drugi v istem prenočišču. Gospodar — visokorasel, mator starec, ki se je bil udeležil turške vojske — se je začel z njimi pomenkovati. Kozaki so že razprostrli po kuhinji in hiši odeje, legli spat in kadili zadnjo cigareto pred spanjem.

— Na vojsko torej, možje?

— Na vojsko, dedek.

— Menda vendar ta vojska ne bo podobna turški? Kako vse drugačno orožje je dandanašnje.

— Zmeraj je ista pesem. Isti vrag! Kakor so v turški pobijali ljudi, tako jih čaka tudi zdaj, — je zagodel Tomilin in se ujezil, ne vedoč na koga.

— Ti, dragec, tvezeš to brez misli. Ta vojska bo drugačna.

— To drži, — je leno, zehaje potrdil Hristonja in ugasnil cigareto ob noht.

— Vojskovali se bomo, — je zazdehal Petro Melehov, se pokrižal na usta in se pokril s plaščem.

— Jaz vas, sinčki, eno prosim pri tem. Zelo vas prosim in mojo besedo si dobro zapomnite, — je nadaljeval starec.

Petro je odgrnil polo plašča in prisluhnil.

— Zapomnite si eno: če hočete ostati živi in priti celi iz tega boja na življenje in smrt, morate spoštovati človeško pravico.

— Katero? — je vprašal Stepan Astahov, ki je ležal pri kraju. Nejeverno se je nasmehnil. Začel se je posmehovati od tistih dob, ko je zvedel za vojsko. Privlačila ga je, kajti splošna vznemirjenost in tuja bolečina sta mu potešili lastno.

— Le poslušaj katero: tujega na vojski ne jemlji — prvo. Žensk se, Bog ne daj, ne dotakni in potlej je treba znati še to in ono molitev.

Kozaki so se razgibali in začeli vsi hkrati govoriti.

— Ko bi vsaj svoje mogel obdržati, ti pa govoriš o tujem.

— A kako se ne smeš dotikati žensk? Zgrda — tako jaz razumem — se ne sme, ali zlepa?

— Kaj je moč vzdržati?

— No, no saj to je tisto!

— In molitvica, kakšna je?

Ded je strogo pogledal in odgovoril vsem skupaj:

— Žensk se nikakor ne smeš dotikati. Za vse ni ne! Če ne vzdržiš — zgubiš glavo ali dobiš rano, lahko se potem pokesaš, ali prepozno. Molitev bom povedal. Vso turško vojsko sem prebil, smrt mi je visela za hrbtom kakor naramna torba, a sem vendar ostal živ zavoljo te molitve.

Odšel je v čumnato, poiskal pod ikonami in prinesel zmečkan, od starosti zarjavel list papirja.

— Nate. Vstanite in prepišite. Jutri pojdete verjetno zarana od tod dalje.

Starec je z dlanjo razgrnil preležan papir po mizi in odšel. Prvi se je dvignil Anikuška. Na golem ženskem obrazu so mu trepetale sence od ognja, ki ga je prehitel veter, pihajoč skozi okensko razpoko. Sedeli in prepisovali so vsi razen Stepana. Anikuška je prepisal prej kakor drugi, preganil list, iztrgan iz zvezka, in ga privezal na vrvco zraven križca. Stepan je bingljal z nogo in si ga privoščil.

— Pripravil si gnezdo za uši. Po vrvci bi se kaj težko sprevajale, zato si jim postavil papirnato hišo. Kaj!

— Ti, mladič, ne veruješ, zato molči! — ga je strogo posvaril ded. — Ljudi ne oviraj in veri se ne posmehuj. Ni lepo to in greh je!

Stepan je molčal in se nasmihal; Anikuška je vprašal deda, da bi poravnal nerednost:

— Tudi v molitvi je nekaj zoper kopje in zoper strelico. Zakaj pa to?

— Molitev ob naskoku — ta namreč ni zložena v današnjih dneh. Moj rajni ded jo je dobil od svojega deda. In ta jo je morebiti dobil še od prej. V starih časih pa so se vojskovali s kopji in loki.

Ko so prepisovali molitve, so jih izbirali, kakor je bila komu katera povšeči.

Molitev zoper puško

Gospod, blagoslovi nas. Leži skala na gori kakor konj. V skalo ne vdre voda, tako naj tudi vame, služabnika božjega, in v moje tovariše in v mojega konja ne predre strela in krogla. Kakor odleti kladivo od nakovala, tako naj odskoči tudi puščica vrtela in me ne zadela. Sonce in mesec sta svetla in tudi jaz, služabnik božji, sem okrepljen z njima. Za goro je grad, zaklenil bom ta grad, vrgel ključe v morje pod bel, goreč kamen Altor, ki ga ne vidi ne čarovnik ne čarovnica, ne menih ne nuna. Iz morja oceana voda ne hlapi in rumenega peska ni moč prešteti, tako naj tudi mene, služabnika božjega, ne bo mogoče končati z nobeno rečjo. V imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Amen.

Molitev zoper bitko

Je morje ocean, na tem morju oceanu je bela skala Altor, na tej skali Altoru je kamnit mož sedem in dvajset rodov. Hlapca božjega in moje tovariše odeni s kamnito obleko od vzhoda do zahoda, od zemlje do neba; zoper ostro sabljo in meč, zoper jeklena kopja in kije, zoper strelico, kaljeno in nekaljeno, zoper nož, pračo in topovski strel, zoper svinčene krogle in zoper drugačno strelivo; zoper vse puščice, operjene z orlovskim in labodjim in gosjim in žerjavljim in kreketčevim in vranjim peresom; zoper turške bitke, zoper krimske in avstrijske, nepomirljivega sovražnika tatarskega in litovskega, nemškega in šilinskega in kalmiškega. Sveti očetje in moči nebeške, varujte me, hlapca božjega. Amen.

Molitev pred naskokom

Brezmadežna Kraljica, sveta Bogorodica in naš Gospod Jezus Kristus. Blagoslovi, Gospod, na boj idočega hlapca božjega in tovariše moje, ki so z menoj, obleci jih v oblak, obdaj z nebeškim, svetim, kamnitim svojim zidom. Sveti Dimitrij Sosluckij, bodi zavetje meni, služabniku božjemu in mojim tovarišem od vseh štirih plati; hudobni ljudje naj ne streljajo, ne koljejo s kopjem in ne segajo z mesarico, ne sujejo, ne prebadajo s sulico, ne bijejo s sekiro, ne sečejo s sabljami, ne ubijajo, kože ne odirajo in ne režejo; ne stari in ne mladi in ne plavi in ne črni; ne krivoverec, ne čarovnik in noben copernik ne. Vse je zdaj pred menoj, služabnikom božjim, osirotelim in obsojenim. Na morju, na oceanu, na otoku Bujanu stoji železen stolp. Na tem železnem stolpu se železen mož opira na železno palico in veleva železu, jeklu in sivemu svincu, koritru in vsakršnemu strelivu: "Pojdi ti, železo, v svojo mater zemljo mimo služabnika božjega in mojih tovarišev in mojega konja. Lesena strelica v gozd pero pa v svojo mater ptico in klej v ribo." Zavaruj mene, služabnika božjega, z zlatim ščitom pred mečem in pred kroglo, pred topovskim strelom, izstrelkom in kopjem in nožem. Naj bo moje telo trdnejše od oklepa. Amen.

Kozaki so spravili prepisane molitve pod vezene srajce. Privezali so jih na vrvce, k materinskim blagoslovom in k vrečkam s peščico domače zemlje, toda smrt se je dotaknila tudi teh, ki so imeli s seboj molitve.

Njihova trupla so trohnela po bojiščih Galicije in Prusije, v Karpatih in Romuniji — vsepovsod, kjer so lizali plameni vojske in se vtiskali sledovi kopit kozaških konj.

7

Navadno so iz zgornjih okrajev donskega okrožja — jelanskega, vešenskega, migulinskega in kazanskega — odbirali kozake v enajsti in dvanajsti prostaški kozaški polk in v gardni Atamanski polk.

Leta devetnajst sto štirinajstega so del kozakov iz vešenskega okraja, poklicanih v redno vojaško službo, dodelili kdo ve zakaj tretjemu donskemu kozaškemu polku, imenovanemu po Jermaku Timofejeviču, sestavljenemu v splošnem iz kozakov okrožja Medvediško ustje. Med drugimi je prišel v tretji polk tudi Mitjka Koršunov.

Skupaj z nekaterimi deli tretje konjeniške divizije je bil polk nastanjen v Vilmi. V juniju so stotnije odšle iz mesta na konjsko pašo.

Bilo je toplega, oblačnega poletnega dne. Trop nemirnih oblakov se je podil po nebu in zatiral sonce. Polk se je premikal v rednih pohodih. Muzika je igrala. Gospodje častniki so jezdili v gruči, oblečeni v lahke suknjiče in poletne zaščitne čepice. Nad njimi je modrel cigaretni dim.

Na obeh straneh deželne ceste so moški in praznično oblečene ženske kosili travo in gledali izpod dlani na vrste kozakov.

Konji so se na vso moč potili. Med nogami se jim je nabirala rumenkljata pena, rahla sapica, pihajoča od jugovzhoda, pa ni sušila znoja, ampak še bolj vlažila soparično zatohlost.

(Dalje prihodnjič)

Specialists in Amphibious Operations

RPB—MA-665

Students of The Armored School, Fort Knox, Ky., learn the techniques of loading vehicles on landing craft. This is one of the many technical training schools open to qualified young men who wish to learn interesting specialist jobs in the U. S. Army or the U. S. Air Force.

WHAT KITCHEN FAT SALVAGE CAN DO

Fat salvaged means immediate cash to women who sell used cooking fats to their meat dealers. During these days of high prices, cash for used fats is a welcome addition to any family budget.

Cash is the first advantage, but here are some others. Used fats processed for industrial use go into many products. Virtually every industry needs fats to make products which are in tight supply.

Also, your used fats are vital to people all over the world. Most of these people do not have enough to eat. Kitchen grease, used industrially, makes available greater supplies of food fats for shipment to these hungry people and provides raw material for American industry.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES
Edwardsburg, Michigan
The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking.
All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests.
Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112.
Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
Dominic Krasovec, Prop.
Phone 9126F5
P. O. Edwardsburg, Mich.

Konvenčni vspored
PROGRESIVNIH SLOVENK

v soboto in nedeljo 15.-16. maja 1948
V SLOV. DEL. DOMU, 15335 WATERLOO RD.
CLEVELAND, OHIO

2. POP. V SOBOTO 15. MAJA 1948—
REGISTRACIJA ZASTOPNIC NA KONVENCIJO
V Čitalnici Slov. del. doma na Waterloo Rd.

3. POP. V SOBOTO 15. MAJA 1948—
SEJA ODBORA ZA RESOLUCIJE IN PRAVILA
V Slov. del. domu na Waterloo Rd.

9. ZJUTRAJ V NEDELJO 16. MAJA 1948—
OTVORITEV PRVE KONVENČNE SEJE
Glavna predsednica Cecelia Subelj pozdravi zastopnice
Mladinski pevski zbor SDD zapoje ameriško himno
Volitev konvenčnih uradnic
Poročila glavnih uradnic
Poročila krožkov po predsednicah in tajnicah
(Poročila krožkov bodo urejena in podana za zapisnik)

12:15 POP.—KOSILO

1:30 POP.—
DRUGA KONVENČNA SEJA

6:00 ZVEČER—

BANKET

Pozdravni govor ..... Glavna predsednica Cecelia Subelj
Solospev ..... Mary Grill Ivanusch
Častni govornik ..... Etbin Kristan
(Tema govora bo: Žene in njih vloga v svetovnih zadevah za mir in varnost)
Solospev ..... Florence Unetich
Govornica ..... Mary Grill Ivanusch, urednica glasila Progresivnih Slovenk
Kratek obris prve seje poda Mr. Erazem Gorshe, ki je pomagal organizirati Progresivne Slovenke
Duet ..... Danica Hrvatin in Frances Udovich
Poslovitev

ZAKLJUČEK

Napredni slovenski časopisi v Ameriki zagovarjajo interese našega delavca. Brez podpore napredne in zavedne javnosti bi njih obstoj ne bil mogoč. Pripevajte tudi sedaj za njih obrambo!

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

V blag spomin

ob 5. obletnici kar je umrl naš ljubljeni soprog in oče

Andrew Gerl

Zatisnil je svoje mile oči dne 11. maja 1943

Mesec maj je zopet v deželi
okrasil naravo je s cvetjem lepo,
mi pa ne moremo biti veseli,
zgubili smo Tebe in srce je žalostno.

Na Tvoj grob bomo položili
šopek cvetja hvaležnosti,
ljubljeni soprog in oče mili,
zdaj bivaš tam v večnosti.

Bil si vedno dober, blag,
spominjamo se Te z ljubeznijo dan vsak!

Žalujoča soproga Mary
in otroci

Cleveland, O., dne 12. maja 1948.

HIŠA ZA ENO DRUŽINO
se proda. 7 sob; vse v najboljšem stanju. Velika klet, fornez, kopalnica, garaža in druge udobnosti. Kdor želi videti naj se zglasi ali pokliče po 4. uri popoldne.
999 E. 76 St., UT 1-0642

SOBO IN HRANO
se da dvema poštenima in treznima fantoma pri starejši in mirni družini.
Vpraša se na
19508 MOHICAN AVE.

BEAUTY OPERATORICA
z licenco za poslovodkinjo, dobi dobro službo z dobro plačo.
Pokličite po 5. uri popoldne
KE 4410

Prenovite in modernizirajte vašo kuhinjo in kopalnico z
PLASTIC TILE
za stene in strope.
Imamo 10 različnih barv.
ANTON KOPLAN,
1136 Norwood Rd., HE 6510
HENRY KOPLAN,
1008 Ansel Rd., EX 7141

Sedaj je čas za kupiti in prodati!
Pokličite ali se zglasite na
6603 St. Clair Ave.
Poštena in točna postrežba jamčena
FRANK MACK
BROKER
EX 1494

ŽENSKE
za splošno delo v jedilnici.
Drugi šift; 40 ur tedensko.
Dobra plača od ure.
The Oliver Corp.
19300 EUCLID AVE.

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 3118

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo priljubljene povesti